บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สภาวะความเป็นอยู่ของสังคมมนุษย์ในปัจจุบัน เต็มไปด้วยการต่อสู้ดิ้นรนในหลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นการต่อสู้กับภัยธรรมชาติ ภัยจากสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ รวมทั้งภัยจากระบบเศรษฐกิจที่บีบคั้นให้ดิ้นรนเพื่อความอยู่รอด ดังนั้นการดำรงชีวิตของมนุษย์จำเป็นต้องเสาะแสวง หาวิธีการที่จะช่วยให้การดำรงชีวิตอยู่ในสังคมนี้ได้อย่างมีความสุข ปัจจัยพื้นฐานของความสำเร็จที่จะสู้กับปัญหาและอุปสรรคดังกล่าวได้นั้น จำเป็นต้องอาศัยการมีสุขภาพและสมรรถภาพที่แข็งแกร่ง ซึ่งการออกกำลังกายก็เป็นวิธีหนึ่งที่สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในสังคมได้เป็นอย่าง ดี ดังพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบันที่ว่า

"... ร่างกายของคนเรานั้น ธรรมชาติสร้างมาสำหรับให้ออกแรงใช้งาน มิใช่ให้อยู่เฉยๆ ถ้าใช้แรงให้พอเหมาะพอดีโดยสม่ำเสมอ ร่างกายก็จะเจริญแข็งแรง คล่องแคล่ว ดังนั้น ผู้ที่ปรกติทำการงานโดยไม่ได้ใช้กำลัง หรือใช้กำลังแต่น้อย จึงจำเป็นต้องหาเวลาออกกำลังกายให้พอเพียงกับความต้องการตามธรรมชาติ เสมอทุกวัน..." (พระราชดำรัสในพิธีเปิดการประชุมใหญ่สัมมนาเรื่องการออกกำลังเพื่อสุขภาพ 17 ธันวาคม 2543)

การออกกำลังกายจึงมีความสำคัญกับมนุษย์ในสังคมปัจจุบันเป็นอย่างมาก ซึ่งการออกกำลังกายของคนในสังคมจะอาศัยกิจกรรมทางกีฬาเป็นส่วนใหญ่ ดังจะเห็นได้ว่าในปัจจุบันกีฬาเป็นที่นิยมของชนส่วนมาก และมีอิทธิพลอย่างกว้างขวาง เพราะลักษณะของกีฬานอกจากจะให้ประโยชน์ทางด้านร่างกาย มีสุขภาพแข็งแรงแล้ว กีฬายังมีลักษณะของสังคมย่อยที่มีผู้เล่นต้องดำเนินไปตามขอบเขตของกฎ กติกา เป็นไปตามระเบียบที่ดี อีกทั้งรูปแบบของการเล่นกีฬาก็ไม่น่าเบื่อ มีการแข่งขัน ช่วยกระตุ้นให้ผู้เล่นเกิดความตื่นตัว เกิดความต้องการพัฒนาความสามารถของตนตลอดเวลา

กีฬาจึงเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งประการหนึ่งในการพัฒนาคุณภาพประชากรของประเทศทั้งในด้านสุขภาพพลานามัย จิตใจและสังคม การฝึกกีฬาจะเอื้ออำนวยให้ประชากรในชาติ

สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตและมีสุขภาพดี เป็นกำลังสำคัญในการมีส่วนร่วมพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ (การกีฬาแห่งประเทศไทย,2533) อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ ดังพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบันที่ว่า

"... การกีฬาเป็นสิ่งที่มีจุดประสงค์พื้นฐานเพื่อที่จะส่งเสริมให้ร่างกายแข็งแรง และสามารถที่จะแสดงฝีมือในเชิงกีฬาเพื่อความสามัคคี และเพื่อให้คุณภาพของมนุษย์ดีขึ้น มาเวลานี้การกีฬาก็นับว่ามีความสำคัญในทางอื่นด้วยคือ ในทางสังคมทำให้คนในประเทศชาติหันมาปฏิบัติในสิ่งที่เป็นประโยชน์ ในทางสุขภาพของร่างกายและจิตใจทำให้สามารถที่จะอยู่เป็นสังคมได้อย่างอยู่เย็นเป็นสุข ทั้งเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดความเจริญของบ้านเมือง และโดยเฉพาะในการกีฬาระหว่างประเทศ ก็ได้เพิ่มความสำคัญกับมนุษย์ซึ่งอยู่ในประเทศอื่น ฉะนั้นกีฬาจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับชีวิตของแต่ละคนและชีวิตของบ้านเมือง ถ้าปฏิบัติกีฬาอย่างที่ถูกต้อง หมายถึงว่าอย่างมีประสิทธิภาพ มีความสามารถก็จะได้นำมาซึ่งชื่อเสียงแก่ตนและแก่ประเทศชาติ ถ้าปฏิบัติกีฬาด้วยความเรียบร้อยสุภาพก็ทำให้มีชื่อเสียงเหมือนกัน และจะส่งเสริมความสามัคคีในประเทศชาติ..." (การกีฬาแห่งประเทศไทย, ม.ป.ป.)

การที่บุคคลเล่นกีฬาตามกฎระเบียบ กติกา ปฏิบัติหน้าที่ของตนอย่างเต็มที่ทั้งในขณะเล่นหรือแข่งขันกีฬา เป็นทั้งผู้เล่นและผู้ดูกีฬาที่ดี เล่นกีฬาอย่างมีหลักเกณฑ์ถูกต้องเหมาะสมจึงเป็นการเพิ่มพูนความสมบูรณ์แข็งแรงให้แก่ร่างกาย ส่งเสริมการตัดสินใจและความกล้าแกร่งแก่จิตใจ มีอารมณ์ที่แจ่มใสร่าเริง สามารถปรับตัวเองให้เข้ากับผู้อื่นได้ มีน้ำใจเป็นนักกีฬา เคารพในความยุติธรรม รู้จักอดกลั้น มีความเชื่อมั่น มีความฉับไวสามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น ช่วยลดความเครียดจากการงานที่ทำอยู่ และทำให้อยู่ในสังคมอย่างมีความสุข การกีฬาจึงเป็นสิ่งที่ช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และจิตใจ ก่อให้เกิดผลดีต่อการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าต่อไป ดังคำกล่าวของวรศักดิ์ เพียรชอบ (2534) ที่ว่า "กีฬาพัฒนาคน คนพัฒนาชาติ"

กีฬามีประโยชน์มากมาย ประเทศต่างๆ ทั่วโลกจึงส่งเสริมให้ประชาชนได้มีการออกกำลังกายและเล่นกีฬา ทั้งที่จัดเป็นโครงการกีฬาเพื่อมวลชน และการจัดการแข่งขันกีฬาเพื่อความเป็นเลิศระดับต่างๆ ประเทศไทยก็เป็นประเทศหนึ่งที่ได้มีการส่งเสริม และสนับสนุนกีฬามาเป็นเวลาช้านาน นับตั้งแต่สมัยกรุงสุโขทัยเป็นราชธานีสืบเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน รัฐบาลก็ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการกีฬาเป็นอย่างยิ่ง และให้ความสำคัญต่อการพัฒนากีฬาเพิ่มมาก

ขึ้น โดยกำหนดไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติทุกฉบับ และยังเน้นการพัฒนากีฬาให้เป็นรูปธรรมยิ่งขึ้น ซึ่งในปี พ.ศ.2532 คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบและอนุมัติแผนพัฒนากีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 1 (พ.ศ.2531-2539) เพื่อเป็นแผนแม่บทในการกำหนดกรอบชี้นำการพัฒนากีฬาของชาติ สำหรับองค์กรต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนร่วมกัน ซึ่งประสบความสำเร็จในระดับหนึ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งประชาชนให้ความสนใจการออกกำลังกาย ดูกีฬาและเล่นกีฬาเพิ่มขึ้น รวมทั้งมีสถานกีฬากระจายไปตามภูมิภาคเพิ่มมากขึ้น ผลการติดตามและประเมินผลแผนงานหลัก 6 แผนงาน พบว่า โดยภาพรวมแผนงานพัฒนาการกีฬาที่ประสบความสำเร็จในระดับปานกลางมี 4 แผนงาน คือ แผนงานพัฒนากีฬาขั้นพื้นฐาน แผนงานพัฒนากีฬาเพื่อสุขภาพ แผนงานพัฒนากีฬาเพื่อการแข่งขัน แผนพัฒนาการบริหารและองค์กรในการพัฒนาการกีฬา ส่วนแผนพัฒนาการกีฬาที่ประสบความสำเร็จในระดับน้อยมี 2 แผนงาน คือ แผนพัฒนาโภชนาการกับการกีฬา และแผนงานพัฒนาการกีฬาเพื่อการอาชีพ นอกจากนี้การพัฒนาการกีฬาที่ผ่านมายังมีปัญหาในด้านการนำแผนพัฒนาการกีฬาไปสู่การปฏิบัติ การมีส่วนร่วมของภาครัฐและเอกชนทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค การประสานงานพัฒนาการกีฬา การพัฒนาบุคลากรด้านการกีฬา สถานกีฬา อุปกรณ์กีฬา ระบบสารสนเทศ การประชาสัมพันธ์ด้านการกีฬา รวมทั้งการติดตามและประเมินผล (การกีฬาแห่งประเทศไทย, 2539)

ในเวลาต่อมารัฐจึงได้ปรับปรุงแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดจากแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 1 โดยได้จัดทำ แผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2540-2544) ขึ้น โดยมุ่งที่จะขยายและยกระดับการพัฒนากีฬาขั้นพื้นฐานรองประชาชนทั้งมวล ให้กว้างขวางและสูงขึ้นถึงระดับการพัฒนากีฬาเพื่อความเป็นเลิศ และมุ่งพัฒนาคุณภาพการออกกำลังกายและการเล่นกีฬา ให้สอดคล้องสัมพันธ์กับความต้องการของบุคคล ชุมชนและประเทศ ให้เด็กเยาวชนและประชาชนได้มีการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ โดยกำหนดแผนงานหลักเพื่อการพัฒนาการกีฬา 6 แผนงาน ดังนี้ (การกีฬาแห่งประเทศไทย,2539)

แผนงานหลักที่ 1	การพัฒนาการกีฬาขั้นพื้นฐาน
แผนงานหลักที่ 2	การพัฒนาการกีฬาเพื่อมวลชน
แผนงานหลักที่ 3	การพัฒนาการกีฬาเพื่อความเป็นเลิศ
แผนงานหลักที่ 4	การพัฒนาการกีฬาเพื่อการอาชีพ
แผนงานหลักที่ 5	การพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬา
แผนงานหลักที่ 6	การพัฒนาการบริหารการกีฬา

แต่จากการดำเนินงานที่ผ่านมาจุดอ่อนของการกีฬาในประเทศไทยคือ ประชาชนไม่ให้ความสนใจ ไม่มีความรู้ด้านการกีฬาทั้งทางทฤษฎีและการปฏิบัติที่ถูกต้อง หน่วยงานด้านการกีฬาก็มีการทำงานที่ซ้ำซ้อนกัน สาเหตุที่ทำให้เป็นเช่นนี้เพราะขาดการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารต่างๆ ที่กว้างขวางพอเพียง ทั้งต่อผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาโดยตรง, ประชาชนทั่วไปซึ่งเป็นผู้ดู ผู้เล่น และผู้สนับสนุนทั้งภาครัฐและเอกชนต่างๆ อันจะก่อให้เกิดความสนใจ เกิดการสนับสนุนให้การกีฬาของประเทศพัฒนามีแนวทางเดียวกันและมีศักยภาพที่ดี ดังนั้นเพื่อให้แผนการพัฒนาการกีฬาของชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2540-2544) เป็นแผนที่ก่อให้เกิดการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการกีฬาของประเทศได้อย่างมีศักยภาพ หน่วยงานที่รับผิดชอบจึงควรมีการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ข่าวสารความรู้เกี่ยวกับแผนงานให้แก่หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน รวมไปถึงการกระจายความรู้สู่ประชาชนให้รับทราบแนวทางในการปฏิบัติ ก่อให้เกิดการดำเนินงานไปในแนวทางเดียวกันและมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดประโยชน์ตรงตามจุดมุ่งหมายของแผน ดังนั้นการประชาสัมพันธ์จึงเป็นวิถีทางหนึ่งที่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการกีฬาของประเทศ ควรจะตระหนักถึงความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งวิธีประชาสัมพันธ์ข่าวสารต่างๆ มีหลากหลายวิธีการ ทั้งจากที่ภาครัฐดำเนินการเอง อาทิเช่นการจัดทำเอกสารแนะนำหรือชี้แจงการดำเนินงานเพื่อพัฒนาการกีฬา แต่ด้วยข้อจำกัดของงบประมาณ กำลังคน และด้วยเหตุผลอื่นอีกหลายประการ การประชาสัมพันธ์เพียงภาครัฐอาจจะไม่ทั่วถึง ด้วยเหตุนี้จึงควรมีวิธีการประชาสัมพันธ์ที่จะสามารถเข้าถึงหรือมีอิทธิพลต่อประชาชนได้ง่ายและสะดวกรวดเร็วที่สุด ซึ่งก็คือการประชาสัมพันธ์ผ่านทาง สื่อมวลชน

ปัจจุบันสังคมได้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ดังนั้นการสื่อความหมาย ความเข้าใจระหว่างบุคคลในสังคมจำเป็นต้องอาศัยสื่อมวลชน ซึ่งในที่นี้หมายรวมถึง หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วิทยุ โทรทัศน์และภาพยนตร์ สื่อมวลชนเหล่านี้กำลังมีบทบาทอย่างกว้างขวางในการให้ข่าวสาร ให้ความรู้และโน้มน้าวมติมวลชน ในขณะที่ให้ความบันเทิงไปในตัวด้วย ประชาชนโดยทั่วไปต้องใช้เวลาส่วนใหญ่ในการประกอบอาชีพของตน ประชาชนจึงต้องพึ่งสื่อมวลชนช่วยประมวลข่าวสารที่สำคัญ และเลือกเฟ้นความรู้รอบตัวที่เป็นประโยชน์ ดังนั้นถ้าสื่อมวลชนให้ข่าวผิดๆ เยาวชนและประชาชนก็จะยึดถือข่าวผิดสำหรับการวิพากษ์วิจารณ์และตัดสินในปัญหาต่างๆ ดังที่กีรติ บุญเจือ (2519) กล่าวไว้ว่า "สื่อมวลชนให้ความรู้รอบตัวหนักไปในทางใด เยาวชนและประชาชนก็จะมีความรู้หนักในทางด้านนั้น"

หอสมุดกลาง สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับการกีฬาในหนังสือพิมพ์รายวัน ทั้งนี้เพราะหนังสือพิมพ์รายวันเป็นสื่อมวลชนประเภทหนึ่งที่ใกล้ชิดกับเยาวชน และประชาชนเป็นอย่างมาก ซึ่งมีข้อได้เปรียบกว่าสื่อมวลชนประเภทอื่น ทั้งนี้เพราะหนังสือพิมพ์สามารถเสนอข่าวสาร ข้อเท็จจริงของเหตุการณ์ ความคิดเห็น สารคดี ความรู้และความบันเทิงได้โดยละเอียดกว่าสื่อมวลชนประเภทอื่น เป็นสื่อที่มีราคาถูก ผู้อ่านสามารถเลือกอ่านได้ตามความสนใจ สามารถนำติดตัวไปไหนมาไหนได้ และในแง่ของการศึกษาค้นคว้าหนังสือพิมพ์เป็นที่บันทึกเหตุการณ์ เป็นหลักฐานประวัติศาสตร์ และเป็นวรรณกรรมร่วมสมัยที่สามารถเก็บไว้ได้นาน และใช้ในการศึกษาค้นคว้าได้สะดวก (นรินทร บุญฐู,2520)

ในด้านการกีฬาก็เช่นเดียวกัน หนังสือพิมพ์มีบทบาทสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ประชาชนรับรู้ข่าวสารการกีฬาจากหนังสือพิมพ์อย่างสม่ำเสมอ ประคอง นาควนิช (2513) ได้ศึกษาการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันของนักเรียนอาชีวศึกษาในจังหวัดพระนครและนนทบุรี พบว่า นักเรียนอาชีวศึกษานิยมอ่านคอลัมน์ต่างๆ ตามลำดับดังนี้ คือ วิชาการ ข่าวกีฬา ข่าวการศึกษา ข่าวในประเทศ ข่าวต่างประเทศ ข่าวบันเทิงและคอลัมน์กุลสตรี นรินทร บุญฐู (2520) ได้ศึกษาความสนใจในการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยและภาษาอังกฤษของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า นิสิตสนใจอ่านคอลัมน์ต่างๆ ตามลำดับดังนี้ คือ การเมือง, เศรษฐกิจ, การศึกษา, ราชการ, กีฬา, อาชญากรรม, ผู้หญิงและเด็ก, สาระบันเทิงและมหรสพ และเรื่องประเภทบริการ และในปี 2538 การกีฬาแห่งประเทศไทยได้สำรวจการเข้าร่วมกิจกรรมออกกำลังกาย เล่นกีฬาและดูกีฬาของประชากรในประเทศไทย พ.ศ.2538 พบว่า ประชากรติดตามข่าวสารทางการกีฬาจากโทรทัศน์มากที่สุด รองลงมาคือ หนังสือพิมพ์ นอกจากนี้ประพจน์ ณ บางช้าง (2539) ได้กล่าวว่า "กีฬาถือเป็นความบันเทิงชนิดหนึ่งที่ได้รับความนิยมอย่างสูงในสังคมปัจจุบัน สื่อมวลชนต่างๆ หันมาเสนอเนื้อหาทางด้านกีฬาเพิ่มมากขึ้น มีการนำเสนอข้อมูลข่าวสารกีฬาจากทั่วทุกมุมโลกในระยะเวลาที่รวดเร็ว มีการปรับปรุงการนำเสนอโดยเพิ่มเนื้อหามากขึ้น อาทิเช่นหนังสือพิมพ์รายวันฉบับภาษาไทยได้เพิ่มเนื้อหาของข่าวกีฬา โดยจัดทำแยกส่วน (Sections) เพื่อเสนอข่าวกีฬาโดยเฉพาะ มีเนื้อหาข่าว ภาพข่าว และคอลัมน์กีฬาเพิ่มมากขึ้น มีการพาดหัวข่าว และการใช้ภาพสีเหมือนการพาดหัวข่าวหน้าหนึ่งของข่าวทั่วไป"

แต่จากสภาพของสังคมปัจจุบันนี้ หนังสือพิมพ์จะอยู่รอดได้ก็ด้วยผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ ทำให้การเสนอข่าวบางครั้งต้องคำนึงถึงผลประโยชน์ทางธุรกิจเป็นสำคัญ ข่าวกีฬาก็

เช่นเดียวกัน ดังที่จันทร พิมพ์สกุล (2537) กล่าวไว้ว่า "ปัจจุบันการเสนอข่าวกีฬามีอิทธิพลทางธุรกิจเข้ามาเกี่ยวข้อง เป็นการทำธุรกิจทางกีฬามากกว่าการเสนอข่าวกีฬาหรือเกมกีฬาที่นิยม ธุรกิจที่เข้ามามีบทบาทในสถาบันสื่อมวลชนนี้ มองได้ในลักษณะของธุรกิจที่เข้ามาสนับสนุนในด้านการเงิน เพื่อให้สื่อมวลชนสามารถผลิตรายการเผยแพร่ไปยังกลุ่มประชาชน ทำให้ประชาชนรับรู้ข่าวสารที่ถูกต้องอยู่ในขอบเขตของกฎหมาย ขณะเดียวกันถ้าธุรกิจเข้ามามีบทบาทมากเกินไปจะส่งผลกระทบต่อจุดมการณ์ในการเสนอข่าว สื่อมวลชนยึดความต้องการของธุรกิจเป็นหลักทำให้การเสนอข่าวบิดเบือนความจริง"

ด้วยเหตุผลและความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับการกีฬาในหนังสือพิมพ์รายวัน เพื่อดูความสอดคล้องกับแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2540-2544) ผลของการวิจัยครั้งนี้จะเป็นการสะท้อนภาพรวมให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับ การกีฬาทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เห็นสภาพในการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการกีฬาของหนังสือพิมพ์รายวัน อันจะนำไปสู่ความร่วมมือร่วมใจระหว่างหน่วยงานของรัฐและเอกชน ในการพัฒนาการพลศึกษาและการกีฬาของชาติต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับการกีฬาในหนังสือพิมพ์รายวัน ที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2540-2544)

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้มุ่งวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับการกีฬาในหนังสือพิมพ์รายวัน 4 ชื่อฉบับเท่านั้น คือ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ เดลินิวส์ มติชน และสยามกีฬารายวัน

2. หนังสือพิมพ์รายวันที่ใช้ในการศึกษา จะเริ่มศึกษาตั้งแต่หนังสือพิมพ์รายวันฉบับวันที่ 1 มกราคม 2541 จนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2541 รวมระยะเวลาในการศึกษา 1 ปี จำนวน 1,460 ฉบับ

3. ตารางการวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับการกีฬา เป็นตารางที่สร้างโดยอาศัยกรอบของแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2540-2544)

4. การวิเคราะห์ข้อมูล จำแนกตามประเภทของคอลัมน์กีฬา (ดัดแปลงจาก บุญเลิศ ศุภดิลก, 2537) ดังนี้

ก. ข่าวกีฬาในประเทศ ได้แก่ ข่าวที่มีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับพลศึกษาและกีฬาที่เกิดขึ้นภายในประเทศ

ข. ข่าวกีฬาต่างประเทศ ได้แก่ ข่าวที่มีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับพลศึกษาและกีฬาที่เกิดขึ้นในต่างประเทศ

ค. ภาพข่าวกีฬาในประเทศ ได้แก่ ภาพประกอบเกี่ยวกับกีฬาที่เกิดขึ้นในประเทศ

ง. ภาพข่าวกีฬาต่างประเทศ ได้แก่ ภาพประกอบเกี่ยวกับกีฬาที่เกิดขึ้นในต่างประเทศ

จ. บทความกีฬาในประเทศ ได้แก่ การวิเคราะห์ วิจารณ์เกี่ยวกับการกีฬาภายในประเทศ

ฉ. บทความกีฬาต่างประเทศ ได้แก่ การวิเคราะห์ วิจารณ์เกี่ยวกับการกีฬาภายนอกประเทศ

ช. ข่าวสังคมกีฬา ได้แก่ ข้อความที่เสนอในรูปข่าวสั้นๆ เกี่ยวกับบุคคลหรือเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้อง ในเชิงซุบซิบ ล้อเลียนหรือบอกกล่าว เพื่อชี้แนะให้ข่าวสารความรู้ ความเข้าใจที่ดีต่อวงการกีฬา

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. การวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับการกีฬาในหนังสือพิมพ์รายวัน ผู้วิจัยกำหนดหนึ่งหน่วยการวิเคราะห์เท่ากับหนึ่งข่าว กล่าวคือผู้วิจัยจะขีดรอยคะแนนหนึ่งรอย เมื่อศึกษาข่าวเกี่ยวกับการกีฬาจบหนึ่งข่าว

2. หนังสือพิมพ์ที่มีจำหน่ายวันละหลายรอบ จะนำมาศึกษาเฉพาะรอบหลังสุดเท่านั้น

3. การวิเคราะห์เนื้อหาหนังสือพิมพ์รายวัน จะวิเคราะห์เนื้อหาทั้งฉบับของรายชื่อหนังสือพิมพ์รายวันทั้ง 4 รายชื่อฉบับ ยกเว้นโฆษณาและนวนิยาย

4. การเปรียบเทียบการเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการกีฬานั้น จะเปรียบเทียบความถี่ในการเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการกีฬาของหนังสือพิมพ์รายวันทั้ง 4 รายชื่อฉบับที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เท่านั้น

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

หนังสือพิมพ์รายวัน หมายถึง สิ่งพิมพ์ที่รวบรวมและบรรจุไว้ด้วยข่าวสาร บทความ บทวิจารณ์ สารคดี บันเทิง ภาพประกอบ ฯลฯ โดยมีกำหนดออกเป็นประจำทุกวันโดยสม่ำเสมอ ในที่นี้หมายถึงหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยที่พิมพ์ในกรุงเทพมหานคร ได้แก่ มติชน ไทยรัฐ เดลินิวส์ และสยามกีฬารายวัน

การวิเคราะห์เนื้อหา หมายถึง เทคนิคการวิจัยเพื่อมุ่งสรุปประเด็นหรือใจความสำคัญของการนำเสนอเนื้อหาที่เกี่ยวกับการกีฬาในหนังสือพิมพ์รายวัน เป็นวิธีที่มีแบบแผนกฎเกณฑ์ขั้นตอนที่แน่นอน ผลจากการวิเคราะห์เนื้อหาสามารถนำมาเปรียบเทียบระหว่างกันได้

เนื้อหาเกี่ยวกับการกีฬา หมายถึง เนื้อหาเกี่ยวกับการกีฬาในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ, เดลินิวส์, มติชน และสยามกีฬารายวัน ที่มีลักษณะเป็นข่าวกีฬาในประเทศ, ข่าวกีฬาต่างประเทศ, ภาพข่าวกีฬาในประเทศ, ภาพข่าวกีฬาต่างประเทศ, บทความกีฬาในประเทศ, บทความกีฬาต่างประเทศ และข่าวสังคมกีฬา

แผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2540-2544) หมายถึง แผนงานที่จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการกีฬาของชาติ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาศักยภาพของเด็กเยาวชนและประชาชนทั้งในด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา สังคมและจริยธรรม ให้พร้อมมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 2 ประกอบด้วย 6 แผนงานหลัก คือ การพัฒนาการกีฬาขั้นพื้นฐาน การพัฒนาการกีฬาเพื่อมวลชน การพัฒนาการกีฬาเพื่อความเป็นเลิศ การพัฒนาการกีฬาเพื่อการอาชีพ การพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬา และการพัฒนาการบริหารการกีฬา

ความสอดคล้อง หมายถึง ค่าน้ำหนักซึ่งผู้วิจัยกำหนดไว้เพื่อดูความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาเกี่ยวกับการกีฬาในหนังสือพิมพ์รายวันกับ 6 แผนงานหลักของแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2540-2544) โดยกำหนดให้ทุกแผนมีค่าน้ำหนักเท่ากัน คือ 16.67 ถ้าเนื้อหาเกี่ยวกับการกีฬามีค่าร้อยละมากกว่าหรือเท่ากับ 16.67 เนื้อหาเกี่ยวกับการกีฬานั้นมีความสอดคล้องกับแผนงานหลัก

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ทำให้ทราบภาพในการนำเสนอเนื้อหาข่าวสารทางการกีฬาของหนังสือพิมพ์รายวัน
2. ทำให้ทราบแนวโน้มของเนื้อหาข่าวสารทางการกีฬาในหนังสือพิมพ์รายวัน

3. เป็นแนวทางให้หนังสือพิมพ์รายวันเสนอข่าวสารทางการกีฬา ที่จะช่วยพัฒนาการกีฬาของชาติ ให้เป็นไปตามเป้าหมายของแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2540-2544) ได้ดียิ่งขึ้น

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย